Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene dok 73

Kirke- og Kultur-dep.
Mottatt
Saksnr. 200604669 Dato 13/10 06
Journ. Ki-501 Beh.

Navn på høringsinstans: Bergen Domprost

<u>Generelle kommentarer</u>

Det er mange og gode argumenter for alle de alternative modeller Gjønnesutvalget skisserer. Ved valg av fremtidig kirkeordning for Den norske kirke må vi derfor foreta et konkret valg når det gjelder hvilke hensyn vi vil tillegge avgjørende vekt. For egen del har følgende hensyn blitt utslagsgivende for mitt standpunkt:

- **Jeg ønsker at Den norske kirke skal være en åpen og inkluderende folkekirke**
- **Jeg ønsker at Den norske kirke skal ha en demokratisk forankret styringsstruktur**
- **Jeg ønsker en kirkeordning som gjør at Den norske kirke kan være tydelig til stede i det offentlige rom.**
- **For meg er det avgjørende ved valg av fremtidig kirkeordning at denne sikrer at Den norske kirke forblir en landsdekkende kirke.**
- **For meg er det avgjørende at vi ved valg av fremtidig kirkeordning tar vare på den tilhørighet mange mennesker i dag kjenner til Den norske kirke.**

Etter å ha tvilt meg fram i denne saken, er det min mening at de hensyn jeg har valgt å tillegge avgjørende vekt, leder til at jeg går inn for at Den norske kirke fortsatt bør være en grunnlovsforankret statskirke. Reformene av Den norske kirke bør absolutt fortsette, men dette trenger ikke å bety at selve statskirkeordningen blir opphevet.

Det er selvsagt riktig at en ordning hvor Den norske kirke gjennom lov er knyttet til staten, på mange måter er en anakronisme i vårt moderne samfunn. Dersom vi skulle ha designet en ordning for Den norske kirke i dag uten den lange historien som vi har, er det opplagt at kirkeordningen ville blitt annerledes. Men dette er vår historiske bakgrunn, og det er min frykt at en endring her vil oppleves som et unødvendig brudd og føre til at flere kjenner en svakere tilhørighet til Den norske kirke.

For meg er det selvsagt at en ordning hvor Den norske kirke fortsetter å være knyttet til staten gjennom grunnloven, må kombineres med rause og gode ordninger for andre kirker og livssynssamfunn. Dette har vi tradisjon for i Norge, og det er også en av årsakene til at det ikke er noe stort press for å oppheve den kirkeordning vi har.

Gravferdsdriften

Når det gjelder øvrige punkter i høringen, vil jeg særlig rette oppmerksomheten mot gravferdsdriften. Den norske kirke har en tusenårig tradisjon med forhold knyttet til gravferd. Den har utviklet en kultur for verdighet og respekt i møte med død og sorg. I Kirken finnes stor kunnskap om ritualene og symbolenes betydning, og de tilsatte har bred kunnskap om sorg og kriser. Av alle de offentlige tjenester som ytes, er også den kirkelige gravferdsforvaltning den som får den beste evaluering. Det er derfor vanskelig å se argumenter som er gode nok for å endre denne ordningen. Erfaringene fra Bergen tyder tvert om på at det er avgjørende viktig at det fortsatt er Kirken som har ansvar for gravferdsforvaltningen.

Type høringsinstans

☐ Kommune
☐ Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
x Prost/biskop
☐ Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
☐ Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
☐ Annen offentlig instans
☐ Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:
Staten bør føre en aktivt støttende religionspolitikk. Det skal være full religionsfrihet i Norge, og staten har ansvar for å legge forholdene til rette for utøvelse av religiøs virksomhet. Ordningen med tilskudd til ulike tros- og livssynssamfunn videreføres.

Se ellers de innledende merknader

2. Den norske kirke som statskirke:

X Bør fortsette
☐ Bør avvikles
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

x Grunnloven
☐ Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
☐ Lov om trossamfunn
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

☐ Gjennom medlemsavgift
☐ Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
☐ Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
x Offentlig finansiering uten medlemsavgift
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

x Valgordningene bør være som i dag
☐ Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttende organer
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

☐ Ingen tillegg
☐ De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
X Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
☐ Det humanistiske verdigrunnlaget
X At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

X Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
☐ Kommunen
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

☐ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
X Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret

☐ Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare